

L' ART DEL PAGÈS

PERIÓDICH QUINZENAL

DESTINAT Á LA PROPAGANDA

D' AGRICULTURA PRACTICA

TOMO 8.º

1884

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

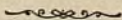
IMPRENTA DE «LA RENAIXENSA»

CARRER DE XUCLÁ, NÚMERO 13, BAIXOS.

BARCELONA

Ayuntamiento de Madrid

L' ART DEL PAGÉS

AGRICULTURA PRÁCTICA

LO SULFAT DE COURE Y LO MILDIU

M. J. Meline, ministre d' Agricultura de Fransa, ha dirigit una circular als professors encarregats de la ensenyança agrícola en los departaments recomanantlos hi la adopció del sulfat de coure (caparrosa blava) pera preservar á las vinyas dels atachs del *mildiu* ó fals *oidium*. Segons manifesta la expressada circular, s' ha observat en los vinyats de la Borgonya que 'ls ceps sostinguts per tutors nous, empapats de fresch en una dissolució de sulfat de coure, permaneixen indemnes als atachs de la parásita, en tant que aquells altres quals tutors á mes d' ésser vells no han sofert preparació, se veuen invadits per lo *mildiu* y perden primitivament las fullas, donant una collita escassa y un vi fluix de petita graduació.

Siga calsevulla la causa d' aquesta immunitat, fins avuy desconeguda, sembla probable, en vista de las observacions fetas, que no exerceix cap acció la part del tutor exposada á la intempérie y si sols l' extrem soterrat.

Anàlega influencia determinan trossos de fusta y 'ls

sarments empapats en un bany de sulfat de coure, pera després enterrarlos á convenient fondaria al peu de cada cep.

Aixó es lo que avuy se sab tocant á l' acció del sulfat de coure sobre la parásita. Los fets tendeixen á confirmar son empleo com agent de preservació contra 'l *mildiu*, però es necessari practicar repetidas esperiencias que acreditin suficientment sa eficacia contra la plaga.

A Catalunya, Llevant, y altrás regions de la Península, tenim ja per desgracia 'l parasit, y per lo tant creyém d' interés esser ressó dels fets indicats pera que 'ls viticultors probin y comprobin per si mateixos si 'ls resultats responen com creyém, á las afirmacions exposadas en sa circular, per lo ministre d' Agricultura francés.

ELECCIÓ DE LA LLEVOR DEL BLATDEMORO

L' American Agriculturist, d' Octubre prop-passat, conté sobre aquesta important qüestió los consells següents d' un cultivador antich.

La elecció de las espigas destinadas pera llevar deu comensar lo mes primerench possible. S' escullen desde 'l principi 'ls tanys y plantas mes perfectas, cuydantlas especialment.

Per lo general, un agricultor intelligent pot proporcionar aixís llevar superior á la oferta en venda. Segons la varietat, se cullen 40, fins 100 y també 120 hectólitres per cuadra, de consegüent, no hi hi altre cereal que mes remunerí 'ls cuydados dedicats á la elecció y cultiu de la llevar capás de rendir cullitas máximas.

Escullidas las plantas mes perfectas, se marcan ab un

cordill las espigas mes plenas, grossas y millor formadas, deixantlas madurar en la planta mateixa. Pera treurelas després per complert deuen formar-se manadets, penjantlos en un lloch sech y ventilat, y no desgranant las espigas sino poch avans de la sembra, pera que 'ls grans no sufrescan per la secada excessiva del aire.

Escullint espigas de plantas que 'ns portan duas, tres ó mes, contantse las rengleras de grans, rebutjantse las espigas que 'n tingan menos de dotze, y elegintse entre aquestos grans escullits sols los mes sobressurtints, se pot arribar dintre poch's anys á formar-se una llevar que ompli tots los requisits d' aquest cereal; lo mes bonich, mes nutrit de quants se conreuhan en los paissos meridionals dotats d' un clima calurós y lluminós.

Los principis de *Jn. and. In.* empleats per los inglesos pera millorar los animals per la selecció de la rassa y familia, han sigut aplicats ab bon éxit per los nort-americanos en la cullita de llevors sobressurtints de blatdemo-ro y sorgho.

NOTICIAS

Altre insecticida—Pera lliurar als arbres de las plagas d' insectes y destruhir aquestos ab eficacia, s' aconsella 'l líquit compost de

Petróli. 100 grams.

Sal comú. 25 »

Ayguá. 1.000 »

Pot també prepararse ab igual objecte, seguint la recepta:

Petróli. 80 grams

Savó groch. 100 »

Ayguá. 9.000 »

un líquit ab lo qual se rega y renta l' arbre ó planta invadida d' insectes.

Cambi de cultiu.—Alguns propietaris de Ciudad Real tenen lo decidit propòsit de sustituhir per plantacions de figueras sos oliverars. en

vista de que aquestos donan escassos rendiments y aquellas produheixen majors ventatjas.

Capatassos de cultiu—La direcció general d' Agricultura, Industria y Comers, acordá que en los exámens pera Capatassos de cultius, convocats per ordre de 18 d' Octubre últim, s' admetessin també los aspirants que sense tenir 25 anys d' edat n'haguessin complert 24; però en la inteligencia de que no podrán los que resultin aprobats obtenir lo nombrament fins que tingan la edat reglamentaria fixada en la Instrucció de 10 d' Agost de 1877.

Crin vegetal—En moltes provincies del litoral mediterrani's cria en molta abundancia la planta *Chamærops humilis*, vulgarment anomenada bargalló (palma), qual fulla produheix ab sa fibra 'l producte anomenat crin vegetal, que te moltes aplicacions industrials. Es una planta que no requereix conreu especial, y per lo tant es molt barata sa obtenció, mentres que en lo comers se fa gran consum de dita classe de crin y 's paga á preu que dona bona ganancia.

En Alger te importancia la explotació d' aquest producte, del qual s' han exportat las quantitats que s' expressan á continuació en los anys que s' indican.

Anys	Toneladas
1861	1,021
1868	3,142
1869	4,835
1872	0,011
1877	9,440
1881	11,991

En nostras provincies meridionals podria treure's gran profit d' aquesta planta que abunda molt en diferents localitats y especialment en las costas de Garraf, ahont s' hi cria espontánea.

Exposició vinicola.—A la Exposició vinicola regional, que 's celebrá fa poch en Haro, hi concorregueren 117 expositors, ab mes de 500 productes, entre 'ls quals s' ha vist desde 'l vi enguixat elaborat per los métodos primitius, fins lo Medoc y lo supurat, lo blanch y lo claret de las millors elaboracions actuals.

Sarments americans.—La Real Ordre de 24 d' Agost de 1875, en la que 's prohibia l' importació en las provincies de Gerona y Málaga de sarments de ceps americans, acaba d' esser modificada radicalment, puix segons nova Real Ordre que ha sigut trasladada per la Direcció general d' Agricultura, Industria y Comers als senyor President de la Societat geronina d' Amichs del País, aquella provincia gosa ja de l' autorisació pera rebre dits sarments americans, entenentse emperó que dita introducció

TAULA

que conté las materias publicadas en l' any

1883

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÁFICA.

Als Pagesos. Pàgina 1.—Estudis botànichs á Catalunya. Pag. 13.—La caseria rural en la isla de Mallorca. Pag. 14.—Los vagons pera trasportar vi. Pag. 19.—Carreteras provinciales (del Plan aprobat en 10 de Janer de 1879) construïdas, en construcció y en estudi. Pag. 20 y 21.—Conferencias agrícolas. Pag. 30.—Altres sindicat anti-filoxèrich. Pag. 45.—Canal del alt Ampurdá. Pag. 53.—Mesuras pera blat de totes las provincias espanyolas y sa reducció al sistema mètrich decimal. Pag. 55.—Lo país y la filoxera. Pag. 69.—La má negra á Catalunya. Pag. 81.—Los vins espanyols á Inglaterra. Pag. 83.—La electricitat guarda la vinya. Pàgina 93.—Los vins espanyols en Alemania. Pag. 105.—Lo canal y lo plá d' Urgell. Pag. 107.—Las reuniones agrícolas regionals. Pag. 117.—Congrés agrícola á Madrid. Pag. 119.—Malalties de la vinya. Pag. 129.—Vini-vitícola. Pag. 131.—Circular de la Direcció general de Beneficencia y Sanitat. Pag. 141.—Camins vehinals. Pag. 153.—Higiene rural. Pag. 165.—Projecte de ley sobre la filoxera. Pag. 167.—Préstáms á pagesos. Pag. 177.—Viticultura. Pag. 180.—La riqueza imponible. Pag. 189.—La agricultura catalana. Pag. 190.—L' alcohol. Pag. 193.—Llegislació de boscos. Pag. 201.—¿Será un fet? Pag. 202.—Capatassos de cultiu. Pag. 237.—Esposició nacional húngara. Pag. 238.—Crísis agrícola.—Pag. 239.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA

Utilitat de la sal en la agricultura. Pag. 2.—Aparatos d' utilitat. Máquinas pera tapar y rentar ampollas. Pag. 5.—Molí universal, sistema americá. Pag. 23. Una nova industria rural á Catalunya. Conreu de la remolatja sucrera á Vich. Pag. 30.—Máquina pera desgranar lo blatdemoro ó moresch. Pag. 32.—Lo guix en los vins. Pag. 37.—Destilació de la brisa de rahims. Pag. 38.—Cultivadòrs americans. Pag. 40.—Aradas Lincoln de mossal giratori. Pag. 48.—Nou sistema de propagació dels ceps europeus sobre sarments americans. Pag. 50.—Las máquinas motoras de gas en la agricultura. Pag. 57.—Cultiu dels bímets. Pag. 59.—La cria de gallinas. Pag. 72.—Correcció dels ayguardents dolents. Pag. 85. Explotació de la brisa. Pag. 87.—Influencia del color del terreno en la producció de la patata. Pag. 95.—Duas plantas cereals desconegudas. Pag. 96.—Conservació de las patatas. Pag. 109.—Cambi de llevor de blat. Pag. 111.—Esperit de brisa. Pag. 133.—Lo *Erineum* ó Erinosis, la *Antrachnosis* ó Carbó y la *Peronospora* ó Mildew. Pag. 142 y 155.—Sitjas: ensitjament de ferratjes. Pag. 181.—Causa de la pobresa agrícola en nostre país. Pag. 203.—Los salzers (*salix*). Pag. 205.—Moltó Tarragoní. Pag. 207.—Industria agrícola: Cultius que convé fomentar pera la fabricació d' esperits. Pag. 213.—La destileria dels senyors Folch, Albinyana y Companyia de Barcelona. Pag. 217.—Procediment pera corretjir la verdor dels vins. Pag. 229.—Destrucció del ou filoxérich. Pág. 231.—Los adobs. 232.—Lo sulfuro de carbono dissolt en l' aygua. Pag. 240.—¿Quína máquina de vapor emplearém? Pag. 249.—Malura de la vinya. Pag. 251 y 259.—Material agrícola. Pag. 257.—Lo sulfat de coure y lo mildiu.—Pág. 265.—Elecció de la llevor del blatdemoro. Pág. 266.

SECCIÓ DE VARIETATS

La claror eléctrica y 'ls insectes. Pag. 7.—Particularitats del número 7. Pag. 8.—Lo jardiner, hortolá y florista. Pag. 24.—Efectes del pá florit. Pag. 33.—Diferencias entre las ayguas de font, riu y pou. Pag. 41.—Recordar que ets pols (poesía). Pag. 51.—Influencia dels aliments en las passions. Pag. 61.—¿Qué t' he fet, oh poble meu? (poesía). Pag. 77.—La violeta. Pag. 88.—La festa de Sant Isidro Llaurador. Pag. 97.—Conservació de las flors. Mellorament del tabach. Pag. 112.—La rabia en los gats. Propietats del tabach. Pag. 123.—Decálech del pare. Pag. 137.—La verdadera acció del café. Pag. 150.—Aucells de nit. Pag. 160.—Los

bolets. Pag. 172.—Centre agrícola del Panadés. Pag. 184 y 197.—Conservas alimentícias. Pag. 210.—Bolets en conserva. Pag. 242.—La sangonera servint de baròmetre. Pag. 253.—Plany (poesia). Pag. 261.

SECCIÓ DE NOTICIAS

Admetllas. Cultiu del cep. Industria caragolera. Tarragona. Pag. 8 y 9.—Importació de vins. Igualada. Tarragona. Pag. 25.—Malaltia de las patatas. Direcció de la sembra del gra. Farina d'ós. Un fenomen de la producció vitícola. Pag. 34.—Oli-Roux. Adulteració del pebre vermell. Vinyats á California. Oli dels grans de rahim. Sindicat anti-filoxerich. Elaboració de nostres cereals. La filoxera á Portugal. Pag. 41 y 42.—Ayguardent de figas de moro. Blat pera llevar. Cunills al bosch. Exposició al Govern. Filoxera. Malalties del cep. Ous de gallina. Pinso pera 'ls caballs. Pomers pera la sidra. Reforma d' amillaraments. Pag. 62, 63, 64 y 65.—Concurs viti-vinícola. Influencia de las sembras primerencas en las cullitas. Ous artificials. Pag. 79.—Reunió agrícola en Tarrassa. Sindicat anti-filoxerich. Sucre de remolatxa. Patatas grossas. Pag. 89 y 90.—Sindicat anti-filoxerich. Sucre de remolatxa. Producció d'ous. Gust a fusta del vi. Cria d' avestrussos. Despinyolament d' olivas. Vi. Societat ornitológica. Pag. 99, 100 y 101.—Correcció del vi agre. Perdius de roca. Nous ponedors. Venda de formigas. Pag. 113 y 114.—Vacunació [de la vinya. La cibada com aliment del caball. Las abellas en los rahims. Esperit de meló. Producció del cep á Espanya. Drets d' ayguas. Pag. 124 y 125.—Bandadas de papallonas. Duas centas varietats de patatas. Pag. 137 y 138.—Plaga desconeguda. Palat-ugell. Invasió de ratas. Berga. Figueras. Máquinas de batre. Pag. 151 y 152. Reunió agrícola. Líquit anti-filoxerich. Pag. 173 y 174.—Nou procediment pera ensofrar. Probas anti-filoxéricas. Plaga d' orugas. Arrós candeal. Conservació de la llet. Pag. 186 y 187.—Adob fosfatat. Conservació del vi. Contra las ratas. La gutaperxa. Remey contra 'l cuchs de terra. Sembra de nous. Malalties dels taronjers. Pag. 197, 198 y 199.—Fábrica d' esperits. Vi (sostificació). Suro (nova aplicació). Pag. 234 y 235.—Associació de propietaris rurals. Massellatje. Reducció de preus. Vi fuxinat. Pag. 242 y 243.—Comissió contra 'l mildiu. Malura dels ceps. Verí del guano. Vins enguixats. Pag. 253 y 254.—Arada-Saurí de Figueras. Conservació de las maduixas. Pag. 262. Altre insecticida. Cambi de cultiu. Capatassos de cultiu. Crin vegetal. Exposició vinícola. Sarments americans A. C. S. Pág. 266, 267 y 268.

FIRAS, MERCATS Y CULLITAS

Berga. Girona. Lleyda. Reus. Vich. Pag. 28.—Alcira. Gandía. Valencia. Vall d'Uxó. Pag. 43.—Gandía. Palafrugell. Puigcerdá. Reus. Tárrega. Pag. 65 y 66.—Berga. Figueras. Reus. Vich. Vilanova y Geltrú. Valencia. Pag. 80.—Berga. Gerona. Igualada. Reus. Tarragona. Verdú. Vich. Pag. 90 y 91.—Balaguer. Gadesa. Gandía. Gerona. Montblanch. Palma de Mallorca. Reus. Tortosa. Vich. Pag. 101 y 102.—Cambrils. Castelló de la Plana. Gandía. Gerona. Liverpool. Mollet. Palma de Mallorca. Reus. Sabadell. Santa Coloma de Queralt. Valencia. Vich. Pag. 114, 115 y 116.—Alcira. Palma de Mallorca. Ribera del Ebro. Valls. Pag. 125 y 126.—Blats africans. Capell de seda. Fruytas y verduras primerencas. [Firas de Valls y Mora d' Ebro. Berga. Igualada. Navarra. Reus. Tortosa. Valls. Vich. Pag. 138, 139 y 140.—Aragó. Barbará. Berga. Gandía. Reus. Santander. Tortosa. Vich. Pag. 161 y 162.—Berga. Barberá. Benastre. Espluga de Francolí. Figueras. Olot. Palma de Mallorca. Premiá de Dalt. Requena. Sant Boy de Llobregat. Santa Coloma de Queralt. Sant Joan de Mediona. Queralt. Tarragona. Vich. Vilafranca del Panadés. Pag. 174, 175 y 176.—Agramunt. Alcover. Berga. Cubellas. Falset. Igualada. Puigcerdá. Reus. Tarragona. Tortosa. Valls. Vich. Pag. 211 y 212.—Barbastre. Berga. Espluga de Francolí. Huesca. Montblanch. Reus. Segarra. Tortosa. Vich. Vilafranca del Panadés. Vimbodí. Pag. 225, 226 y 227.—Ampurdá. Figueras. Lleyda. Maella. Manresa. Palafrugell. Sabadell. Vilanova y Geltrú. Pag. 235 y 236.—Alcira. Amposta. Berga. Estats-Units. Figueras. Gerona. Lleyda. Mallorca. Perpinyá. Reus. Santa Coloma de Queralt. Tortosa. Valencia. Valls. Vich. Vilafranca del Panadés. Vilarodona. Pag. 243, 244 y 245.—Castelló de la Plana. La Galera. Liverpool. Maestrat. Montblanch. Reus. Sarral. Tortosa. Valencia. Pag. 254 y 255.—Berga. Gerona. Valls. Vich. Pag. 262 y 263.—Berga. Falset. Gerona. Igualada. Reus. Valls. Vich. Zaragoza. Pág. 269 y 270.

FRUYTS Y PRODUCTES DE LA TERRA

Olis: Barcelona. Urgell. Valencia. Pag. 9 y 10.—*Taronjas*: Castelló de la Plana. Tortosa. De «El Eco del Júcar». Liverpool. Pag. 10.—*Taps de suro*: Palafrugell. *Vins*: Pag. 11.—Pansas. Safrá. Tartrá. Pag. 26.—*Olis*: Baix-Aragó. Espluga de Francolí. Valencia. Pag. 26 y 27.—*Taronjas*. *Taps de suro*. Pag. 27.—*Vins*. Pag. 28.—*Taronjas*: Alcira. *Vins*. Pag. 35.—*Taronja*. Pag. 43.—*Olis*: Valencia. *Vins*. Pag. 44.—*Vins*. *Olis*.

no podria verificarse sino directament sense que las mercaderias atravessin altrás provincias que estiguessin atacadas per la filoxera.

A. C. S.—Tenim lo sentiment de participar á nostres lectors que ha mort á Figueras, don Narcís Fages de Romá, persona que tenia verdader carinyo per sa comarca ampurdanesa, sobre qual pagesia havia escrit molt; essent també un constant propagandista de las prácticas agrícolas del país y autor de molts *Aforismes rurals* en catalá. Era colaborador de diferentes revistas d' agricultura, y actualment del periódich *El Ampurdan* de Figueras. Havia desemnyat carrechs d' importancia, entre ells lo de Comissari regi d' Agricultura en la provincia de Gerona en la actualitat.

La Redacció de L' ART DEL PAGÉS l' hi desitja un bon cel.

¡Dèu l' haja perdonat!

FIRAS, MERCATS Y CULLITAS

Berga.—Xeixa á 15'50 pessetas la quartera.—Forment, á 14'50.—Segla, á 11.—Segla xeixós de 1.ª, á 12'50.—Id. de 2.ª á 11'50.—Ordi á 10.—Cibada á 7'50.—Blatdemoro á 12.—Garrofins á 15.—Fabas á 14'50.—Fabons á 15.—Monjetas á 25.—Patatas inglesas á 7'50.—Id. blancas á 6'25.

Los porchs s' han venut, durant l' anterior setmana, als preus següents:

Los de 30 carniceras, á 1 pesseta 75 céntims.—Los de 40, á 1'84.—Los de 50, á 1'93.—Los de 60, 1'97.—Los de 70, á 2.—Los de 80, á 2'5.—Los de 90, á 2'8.—Los de 100, á 2'11.

Falset.—Foren pocas las avellanas que 's vengueren en lo mercat anterior, de 20 á 22 pessetas la quartera, sens dubte, d' esperar á que 's pagaran á 5 duros com se feu l' any passat y no havent succehit aixís, los propietaris s' han quedat ab lo fruyt, puix la major part quedá en los graners esperant la pujada de preu y ara sols se paga desde divuyt á dinou y mitja, segons classe.

Gerona.—Blat á 18 pessetas l' hectólitre.—Mestall á 16.—Ordi á 10'50.—Blatdemoro á 15.—Monjetas á 30'75.—Fabas á 16.—Mill á 14'50.—Cibada á 10.—Vessas á 15'25.—Ciurons á 31'50.—Patatas a 0'20 lo kilógram.—Oli á 11'17 lo decalitre.

Lo mercat del dia 19 no estigué tan concorregut com lo d' anys anteriors en igual dia; á pesar d' aixó, era molt abundant en tota classe de virám, y 's venia aquesta á preus molt alts.

Igualada.—Blat á 15 pessetas los 70 litres.—3égol á 11.—Ordi á 8.

—Blatdemoro, á 10'50.—Ciurons, de 20 á 30.—Monjetas, de 15 á 25.—Vessas, á 11'50.—Fabas, á 11'50.—Fabons á 11'75.—Vi á 15 pessetas la carga.—Llenya seca á 3 rals lo quintá.—Pá de 2.ª classe á 3 rals las 6 lliuras.—Farina de 1.ª á 17 pessetas lo quintá.—Id. de 2.ª, á 16.

Reus —Diuhén que aquestos dias ve notantse bastanta animació en los negocis d' admetlla y avellana que havian, particularment aquest últim, estat bastant encalmats, ab aquest motiu los preus son molt sostinguts y ab tendencias d' alsa.

Aquestas son las noticias que acabém de rebre.

Valls —Vins blancs de 1.ª classe á 19 pessetas la carga.—Id. de 2.ª á 12.—Negres de 1.ª á 20.—Id. de 2.ª á 12.—Id. de 3.ª á 6.—Blat d' Aragó, de 14 á 17 pessetas la quartera.—Ordi, de 8 á 9.—Monjetas del pinet, de 24 á 25.—Fabons, de 9 á 10.—Ciurons, de 18 á 22.—Vessas, de 9 á 10.—Farina de 1.ª, de 16 á 17 rals l' arroba.—De 2.ª, de 14 á 15.—De 3.ª, de 12 á 13 y $\frac{1}{2}$ —Segó á 4 y $\frac{3}{4}$ pessetas la quartera doble.—Segonet á 5 y $\frac{1}{4}$ —Quartas á 10.—Oli d' oliva, de 12 á 12 y $\frac{1}{2}$ rals lo quartá.

Vich.—Xeixa á 12'50 pessetas la quartera.—Forment á 11'50.—Mestall á 10.—Ségol á 9.—Ordi á 7.—Cibada á 6.—Espelta á 5.—Blatdemoro á 10'50.—Mill á 10.—Fajol á 9.—Fabas á 11.—Llegúm á 11.—Fasols á 16'50.—Ciurons á 17.

Zaragoza.—Blat catalá, de 18'37 á 19'50 pessetas l' hectólitre.—Horta, de 15'58 á 16'60.—Ségol, de 10'33 á 11'83.—Ordi nou, de 8'02 á 9'02.—Id. comú á 12'80.—Fabas, de 11'76 á 12'70.—Farina de 1.ª classe, de 30 á 35 pessetas los 100 kilógrams.—Id. de 2.ª, de 28 á 31.—Id. de 3.ª de 23 á 26.

TARONJAS

Alcira —Continua en aquesta comarca l' em'barch en gran escala del daurat fruyt. Los preus oscilan entre 5 y 5 y $\frac{1}{2}$ rals arroba en la horta, en los horts encara no hi ha preu fixo. perque 'ls culliters solen esperar sempre á la segona temporada d' embarch. La cullita es aquest any molt escassa, se calcula mermada en un 60 per 100, culpa toí del últim ayguat.

Castelló de la Plana.—D' aquesta comarca y d' altres, diuhén que las últimas ventadas han tirat á terra molta cantitat de taronjas, que era la única cullita que tenian, com esperansa del any actual.

Valencia —Encara que la cantitat de taronja embarcada aquest any en lo port de Valencia es molt menor que la esportada en igual período dels anys anteriors, degut als entorpiments produhíts per lo temporal, y á la falta de barcos que volguessen sufrir las midas quarentarias á que

se 'ls sometia al tòcar en lo port del Grau, son no obstant de consideració las remesas que s' están fent d' aquella fruyta, y quan los envios s' acumulan en un mercat, no poden menos de determinar alguna baixa en lo preu. Lo dia 10 s' havian acumulat en Liverpool, 18.000 caixas arribadas per los vapors Mayagüez, River, Lagan, Manuela, Pinzon y Naranjo, y com si aixó no fos bastant pera influhir desfavorablement sobre la subasta que 's celebrava aquell dia, arribá á dit port lo vapor Uva, ab mes de 8.000 caixas, donant un total de 26.000 que s' oferian á la venda.

A pesar d' aixó, encara que 'ls preus no foren tan desfavorables com en las subastas anteriors algunas caixas se vengueren á 16 schelins y la generalitat de las de 1.ª classe de 13 á 14.

OLIS.

Reus —Los olis segueixen lo mateix curs que 'ls demás richs productes de nostra comarca. Son molt sollicitats y 'ls preus tendeixen al alsa.

Ribera del Ebro —Lo preu del oli alcansa cada dia en los pobles d' aquesta ribera, valor més pujat. Dos comissionats de casa francesa, fan grans compras d' aquest caldo, contribuhint al alsa del article.

Sembla que moltes de las partidas que facopian, son destinadas á Niza.

Tarragona —La cullita d' oliva no ha sigut dolenta, però com en anys regulars, no representa en aquesta més que uns 140 hectólitres d' oli necessitant pera 'l consum molt més de 400 hectólitres, mereix molt poch apreci 'l resultat de la referida cullita.

Tortosa —Las personas que havian calculat que aquest any se compraria l' oli del país á 40 ó 42 rals canti, s' han equivocat granment; aquest caldo té cada dia més tendencia á pujar de preu, haventse fet aquestos dias algunas compras, fins á 60 rals.

Los culliters obtenen beneficiosos resultats, y la tivantó en lo preu, supleix á la escassetat que rendeix en las olivas, després de móltras.

Darrerament s' ha arribat á pagar á 64 rals canti, una partida d' oli de superior calitat: de dia en dia cobra més preu dit delicat fruyt.

VINS

Enguany si que á pesar d' estar á las derrerías, no sols no 's nota calma en lo negoci dels vins, sino que semblan haverse despertat las ganas de comprar, fins fá poch bastant endormiscadas.

Aragó —Las demandas de vins, prometen esser activas si 'ls culliters no extreman sas pretensions.

De Huesca, camp de Carinyena y Calatayud, hi há bonas noticias respecte al moviment d' extracció y valor de las cotisacions.

Palma de Mallorca.—Torna á notarse en aquesta Isla bastanta demanda de sos vins; cosa que estava un xich encalmada desde algun temps á aquesta part.

Falset.—Se paga la carga del vi desde 7 á 10 duros, encara que al primer y últim preu s' ha venut poca cantitat, essent lo preu corrent á vuyt. Com molts vinicultors aquest any feren mistela creyent sortir més gananciosos, casi tots ja han venut lo liquit, qual preu ha oscilat entre 11 y 12 duros la carga.

Porrera.—Las classes de vins varian tant en color com en las demás qualitats, desde no poderse utilizar sino pera la destilació, fins igualar als mitjans d' altres anys, variant també los preus desde 15 pessesas carga á 47'50, si bé que aquest últim preu poch l' ha alcansat, essent lo preu mitj lo de 40 pessesas. Segons datos, s' han realisat ja compras per més de 8 000 cargas, quedant encara més d' altrás tantas en celler pera vendre.

Reus.—En l' últim mercat, las vendas foren bastant activas. Pera las classes superiors y mitjanas regiren los mateixos preus, dels mercats anteriors, notantse bastanta fermesa. Los tenedors d' aquestas classes, de cada dia 's mostran més exigents, però lo comers se resisteix per tenir que limitarse als preus que regeixen en los mercats reguladors. Las clases baixas han alcansat una petita millora en los preus, degut sembla á que son bastant solicitadas.

Valls.—Aquestos ultims dias s' han venut en varias poblacions d' aquesta provincia uns polvos (barreja de tartrá en brut y *fluxina*) pera aumentar lo color dels vins, assegurant los espendedors no ser perjudicials á las bonas condicions de dit caldo, á quals asserts han degut sens dubte donar crédito alguns incautes, sense cerciorarse avans de barrejar dita substancia, de si era ó no inofensiva, supost que s' assegura que alguns comerciants de Reus y de Tarragona han rebut vins *fluxinats*.

Doném la veu d' alerta als culliters y tractants pera que no 's deixin sorprendre per los embaucadors d' ofici, porque de donárloshi crédito s' exposan á sufrir quebrants, puix tenim la certesa de que 'ls comerciants se proposan denunciar als tribunals á quants los hi entreguin vins *fluxinats*.

Cette.—Es un dels centres ahont ab més activitat afluheixen nostres caldos y se trobava l' anterior setmana sense existencias.

A jutjar per las noticias rebudas, es tan extraordinaria la venda de vi, que no sols alcansa á nostres mercats nacionals, sino també als del extranjer, á pesar de la considerable estracció advertida en aquesta última época del any.

v

Cereals. Pag. 52.—*Taronja*. *Vins*. Pag. 67.—*Vins*. Pag. 91.—*Taps de suro*. *Vins*. Pag. 103.—*Olis*. *Taps de suro*. *Vins*. Pag. 126 y 127.—*Taps de suro*. Pag. 140.—*Vins*. Pag. 152.—*Olis*. *Suros*. *Vins*. Pag. 162 y 163.—*Suros*. Pag. 176, 199 y 212.—*Suros*. *Vins*. Pag. 227.—*Taronjas*. *Olis*. *Vins*. Pag. 236.—*Olis*: Lleyda. Reus. Tarragona. Tortosa. Pag. 246.—*Vins*: Calatayud. Conca de Barberá. Espiuga de Francolí. Lleyda. Málaga. Reus. Santa Coloma de Queralt. Sitges. Valencia. Pag. 247 y 248.—*Suros*. Pag. 248.—*Olis*: Castelló de la Plana. Jaen. Palafrugell. Valencia. Zaragoza. Pag. 263.—*Vins*. *Suros*. Pag. 264.—*Taronja*: Alcira. Castelló. Valencia. Pag. 270.—*Olis*: Reus. Rivera. Tarragona. Tortosa. Pag. 291.—*Vins*: Aragón. Palma de Mallorca. Porrera. Reus. Valls. Cette. Pag. 271 y 272.

CALENDARI DEL PAGÈS

Refrans del mes de Janer. Pag. 12.—Id. de Febrer. Pag. 36.—Id. de Mars. Pag. 68.—Id. d' Abril. Pag. 92.—Id. de Maig. Pag. 104.—Id. de Juny. Pag. 128.—Id. de Juliol. Pag. 164.—Id. d' Agost. Pag. 188.—Id. de Setembre. Pag. 200.—Id. d' Octubre. Pag. 228.—Id. de Novembre. Pag. 256.—Id. de Desembre. Pag. 264.

TAULA DE LAS FIGURAS ENTREPOSADAS

Figuras.	Páginas
144.—Máquina pera tapar ampollas.	6
145.—Máquina pera rentar ampollas.	7
146.—Molí universal, sistema americá.	23
147.—Máquina pera desgranar blatdemoró ó morésch.	32
148.—Cultivadors americans.	40
149.—Aradas Lincoln de mossal giratori.	49

NOMS DELS AUTORS

- Don Ramon Masferrer, † metje (botánich).
 » Joseph Bayer y Bosch, enginyer industrial.
 » Melcior de Palau, enginyer de la Diputació Provincial de Barcelona.
 » Joan Montserrat y Archs, metje (botánich).
 » Jascinto Verdaguer, Pbre. (poeta).
 » M. Egea, escriptor públich.
 » G. J. de Guillen Garcia, enginyer industrial.
 » P. Juncosa, propietari en Capellades.
 » Pere Rovira de la Foradada, hisendat en Sant Sadurní de Noya.
 » Simon Alsina y Clós, escriptor.
 » Joaquim Riera y Bertran, advocat.
 » Theodor Creus, propietari en Vilanova y Geltrú.
 » Joseph Segalá, farmacéutich.
 » Narcís Fages de Romá, † propietari en Figueras.
 » F. Maristany, enginyer agrícola.
 » Ricart Ginebreda y Riera, propietari en Molins de Rey.
 » Frederich Benessat, llicenciat en farmacia.
 » Miquel Torroella y Plaja, propietari en Palafrugell.
 » Eduart Toda y Güell, advocat.
 » Joan Gatell y Folch, enginyer industrial y agricultor.
 » Francisco X. Tobella y Argila, périt agrónom.

INICIALS Ó PSEUDÓMINS

E. E.—N. T. de R.—R. G. y R.—R. T.—T.

FUNDAT Y DIRIGIT PEL PÉRIT AGRONOMO D. FRANCISCO X. TOBELLA Y ARGILA.

SURT DOS VEGADAS AL MES Y VAL UN DURO AL ANY.

ALS PAGESOS

Després de set anys de coneixensa y tracte no interromput, poch deu dirvos *La Redacció* de L' ART DEL PAGÉS al entrar en lo vuyté de la continuada tasca que s' empengué desde 'l primer dia en que 's proposá defensar la classe agricola, indicantli en lo possible 'ls avenços que creu han de reportarli alguna utilitat y sobre tot essent lo ressó de las justas queixas del pagés amenassat sempre

per tots costats y baix molts conceptes, ja que sos productes están baix la influencia dels elements ó agents atmosfèrichs, que si bé en alguns casos pot aminorar sas terribles conseqüències, en molts d'altres li es impossible combatre tantas plagas com li venen al damunt y no menos la pesanta carga dels pagos, cada dia en augment per desgracia, que gravita sobre la primera de las industrias, reconeguda per tothom com á mare de totes ellas *la agricultura*, quals interessos seguirem defensant ab la mateixa llealtat y bona fé com fins ara, si Deu nos dona vida y salut.

Será objecte de nostra publicació continuar la *Biblioteca agrícola catalana* de L'ART DEL PAGÉS, de la que 'n donarem lo seté volum, formant lo segon tomo de *La Mes-tressa industriosa* en lo que fá referencia á líquits, aixis com fins ara s'ha ocupat preferentment dels sólits, seguint de la mateixa manera en quant á lo demés.

LA REDACCIÓ.

AGRICULTURA PRÁCTICA

UTILITAT DE LA SAL EN LA AGRICULTURA

Si 'ls agricultors no están de comú acort sobre los efectes de algunas sustancias, la sal n'es una de ellas, majorment quan se tracta de utilitzarla per adob; si bé es veritat que s'han defensat opinions las més contradictorias referents á dit tema, no ho es menos que tothom regoneix sa importancia y eficacia considerada com á aliment del bestiar, y com á mellora y conservació dels ferratjes.

Los animals, als quals se dona sal, gosan generalment de

bona salut, se mantenen sans y bons, passen més lleugerament las malalties que constantment los amenassan, se desenrotllan més depressa y quan se 'ls destina al escorxador s' engreixan ab més facilitat.

No obstant, no tenim nosaltres la pretensió d' alguns agricultors, que diuen que una lliura de sal fá deu lliuras de carn; però admetent, com tothom ho admet, que un animal viu no del que menja, sino del que paheix, convindrém en que paheix molt més bé, y per consegüent, aumenta en quantitat l' aliment quan se li afegeix la sal corresponent.

També regoneix tothom que las vacas lleteras avesadas á la alimentació salada tenen més gana y sed, més bon aspecte, lo pel lluent, conservan més temps la llet y ne donan més y es molt més bona; dit ab una paraula, se mantenen sanas y bonas.

¿No es degut aixó á la excelencia de la herba que pasturan y que sempre está més ó menos embeguda de sal, lo major preu dels moltons nomenats de prats salats?

Un dels criadors de bestiar més notables de Fransa, deixeble de M. Dombasle, deya lo següent: «La sal administrada als nostres animals los lliura de moltes afeccions provinents de desarreglos al pahidor, sobre tot quan venen anys en los quals los ferratjes son de mala qualitat. Es un preservatiu contra las malalties intestinals dels animals, contra la *podridura*, plaga terrible entre 'l bestiar de llana y contra la *fluixió periódica* dels cavalls, es á dir, contra la afecció més funesta després del *brom*, que ataca á la rassa cavallar. Fins lo bestiar porquí y la virám reportan grans beneficis del ús d' aquest condiment, que 'ls conserva mellor y 'ls fá més productius y aptes pera l' engreix.

A Inglaterra, Bélgica, Suissa, Alemanya, etc., entra generalment la sal en la alimentació del bestiar; á Jersey lo ferratje sech que s' administra al bestiar ha sigut avants mólt y salat. Las vacas se 'l menjan ab gust y van de quan en quan á xuclar untros de sal en pedra que 's coloca á la estable.

Podriam citar molts criadors de bestiar que han adoptat l' us d' aquesta práctica, la qual los hi ha donat un felís resultat; ¡llástima que 'ls imitadors no siguin més numerosos!

Particularment, quan l' aliment que se 'ls suministra es

molt aygualit, es quan s' imposa la necessitat de prevenir sos mals efectes, condimentantlo ab certa dosis de sal. Aixís, quan se donguin al bestiar patatas cruas ó cuytas, naps, remolatxas, pastenagas, y altres aliments semblants, no deu olvidarse de salarlos.

A Flandes jamay se dona als cavalls cibada novella, es á dir, encare tendra, sens assahonarla ab sal.

De tots modos, es ben cert que 'ls animals menjan ab més dalé y se mantenen en mellor estat.

¿En quina proporció deu administrarse la sal als animals? Lo clima, la localitat, la classe d' alimentació y las rassas dels animals son altres tantas causas que deuen variar la dosis de sal que s' hagi d' emplear.

A Bélgica, lo mateix Govern ha proclamat en las lleys del país la necessitat de la sal pera las explotacions agricolas y ha arreglat la racció de la manera següent:

Per cada cap de bestiar boví.	60 grams.
Id. » » de rassa cavallar.. . . .	32 »
Id. » » de bestiar porquí.. . . .	20 »
Id. » » de bestiar de llana.	16 »

En la Granja de Bechelbrona á la Alsacia, ahont M. Boussingault ha fet una multitut de experiments á fi d' aclarir diferents punts de economia rural, se donava cada dia, per cada cap de bestiar de estable, una racció de 52 grams de sal, ab un suplement de 17 grams de sal Glauber ó sulfat de sosa.

L' ús d' aquesta última sustancia pera 'l bestiar de llana y cavallar ha prés notable extensió en las comarcas regadas per lo Rhin, especialment al Wuttemberg, y, cosa notable, ja fá anys que 's vé practicant al mitj dia de la América. Los criadors de bestiar están tots convensuts de que la sal Glauber obra molts beneficis: purgant y al mateix temps refrescant, neutraliza la irritació que podria produhir lo continuat ús de la sal. Es, donchs, una bona costum afegir cada dia una mica de sal, ó substitui-la una vegada la setmana per sulfat de sosa.

També la nació vehina se 'n ha ocupat d' aquesta qüestió, y aixís trobem una circular del 14 de Setembre del any 1879, publicada per lo ministre d' Agricultura francés, fixant la dosis

que cada dia y per cada cap deu donarse, per terme mitj á Fransa als animals joves de talla ordinaria; y diu aixís:

Pera un bou de treball, 60 grams.

Pera una vaca lletera 60 id.

Pera un bou d' engreix, segons lo pés y lo período d' engreix, de 80 á 150 grams.

Pera un porch d' engreix, segons lo pés y estat d' engreix, de 30 á 60 grams.

Pera un cavall, 30 id.

Pera cada 100 caps de moltons, de 100 á 200 id.

Lo doble pera l' engreix.

La sal pot administrarse de diferentes maneras; los uns la posan en grá sobre teulas, pedras llisas, ó draps grullers, los altres la posan al estable dins de sachs de roba no molt atapahida que 'ls animals hi van á xuclar, ab la sal-pedra no es necessari lo sach; y altres, per últim, barrejan la sal ab l' aliment, sobre tot quan aquest ja de sí es insípit.

Molta es, també, la importancia de la sal pera la conservació de ferratjes y considerada y usada com adob en determinadas terras.

APARATOS D' UTILITAT

Avuy que tant s' ha estés la costum de vendre 'ls líquits en ampcllas y sobre tot los vins, no estará per demés que publiquem uns aparatos que no per sa senzillesa y baratura deixan d' esser menos útils als que 's dedican en gran al negoci de líquits embotellats y també als particulars, que avuy son molts los que ho necessitan, atenant á la costum tan generalisada de guardar los líquits en ampollas herméticament tapadas, condició especial pera impedir l' accés del aire á fi de que 's conservin sense ferse malbé durant llarch temps, lo qual d' altre manera seria poch menos que impossible.

Aquestos dos aparatos casers, son lo de tapar ampollas y 'l

de rentarlas, construhits en los talleres de maquinas agricolas dels «Fills d' Amador Pffeifer,» costant lo de tapar 40 pessetas y 'l de rentar 17'50.

La manera de funcionar un y altre es molt senzilla. Lo primer (Fig. 144) colocant la ampolla de qualsevol mida que siga, al damunt d' una especie de plata-forma sobre la qual aquella

Fig. 144.—Máquina pera tapar ampollas.

descansa y per medi d' una palanca de contrapés sostinguda ab lo peu, s' alsa fins á ran del forat per ahont deu passar lo tap de suro imprimit, que altra palanca moguda á má s' encarrega de fer baixar per medi d' un espigó metálich apretant de dalt á baix y que torna á son primitiu lloch una molla convenientment colocada. D' aquest modo tan senzill com enginyós se tapan una porció d' ampollas en poch temps y sense gran esforços ni rupturas.

La eyna de rentar (Fig. 145) funciona de la següent manera: s' enganxa l' aparato á una bujola que s' ompla d' aygua y en

la qual la ampolla està mitx ficada y ajeguda sobre un receptacle, se subjecta pel coll ab una mà, mentres l' altre dona voltas

Fig. 145.—Màquina pera netejar ampollas.

à una manibela que fá giravoltar un raspall per dins de la ampolla, que fá molta via de netejarse, lo qual no deixa de reportar grans utilitats á tothom.

VARIETATS

DESTRUCCIÓ DELS INSECTES PER LA LLUM ELÈCTRICA.

No hi ha pas dupte que la llum elèctrica exerceix poderosa atracció sobre alguns sérns. Dos fets verdaderament curiosos que fá poch han sigut observats á n' als márges del riu Dnieper de la Russia central, y que 'ls nostres favoreixedors llegirán ab moltíssim gust, venen á confirmar lo nostre assert.

A la resplandor dels llums elèctrichs, dels quals se serveixen los treballadors, acudiren una munió de vistosos coleópteros, papallonas nocturnas y altres insectes de colors, y tants n' hi havia, que semblavan un exércit volador, obligant, per haver tapat lo pás als raigs de llum, á interrompre, si bé que per pochs moments, los obrers son treball que pera poguerlo prosseguir tingueren de aixafar molts milions d' aquets ignocents animalets.

Lo altre fet es aixís: Pocas nits després de la terrible destrucció dels insectes, los mateixos operaris del Dnieper dirigiren los raigs lluminosos de cara al aygua, veyent ab agradable sorpresa, com anavan sobressurtint per damunt del riu verdaderas iliadas, innumerables molas de peixos, que atrets per los raigs elèctrichs, jugavan festosos un bon ratet per la part enlluminada del riu y acabavan quedant encisats y enlluernats per la gran intensitat de la llum.

Los obrers, aprofitant la ocasió, feren una abundantíssima pesca, majorment quan als seus ulls se reproduhia, sino alló dels pans de que 'ns parlan las Sagradas Escripturas, á lo menos lo dels peixos.

Lo primer fet ha donat lloch á que 's concebís la idea de utilisar la llum eléctrica en la vinenta primavera, pera la complerta destrucció dels insectes malignes y perjudicials á la agricultura. Las primeras probas que 's fassin, es segur que obtindrán excelents resultats.

PARTICULARITATS DEL NÚMERO SET

Los antichs contavan 7 planetas, 7 colors primitius, 7 gustos y 7 olors; 7 maravellas del mon, 7 sabis de la Grecia y 7 solemnitats del jochs olímpichs; 7 generals havian sigut destinats á la conquesta de Tebas. Casi tots los pobles han distribuït lo temps en períodos de 7 dias; 7 son los dias de la creació. Hi ha 7 notas en la música, y durant molt temps no s' han contat més que 7 metalls. Lo número 7 denotava una cosa superior en lo paganisme; los grechs inmolavan freqüentment 7 víctimas; 7 son las partidas d' Alfons lo sabí; 7 son las estrellas de las constelacions pléyades ó hespérides (*cabretas*), ónza major y ónza menor (carro); 7 anys durá la primera guerra carlista; 7 son los ministres espanyols. Als 7 anys se surt de la infancia; 7 vegadas al dia peca 'l just; 7 son los turons de Roma. En lo catolicisme se contan 7 psalms penitencials, los 7 goigs y 7 dolors de la Verge, los 7 dons del Esperit Sant, los 7 sacraments, los 7 pecats capitals y las 7 horas canónicas. En la Sagrada escriptura se troba freqüentment aquest número, com: 7 iglesias, 7 candeleros, 7 brassos del candelero d' or, 7 dias de penitencia, 7 llantias, 7 estrellas, 7 segells, 7 ángels, 7 trompetas; las 7 plagas de Egipte, los 7 caps del dragó. Y, en fi, havent preguntat Sant Pere á Jesucrist si podia perdonar los pecats fins 7 vegadas, 'l hi respongué 'l Salvador: «No 't dich jo set, sino setan-vegadas set,» volguent significar que sa misericordia es infinita.

NOTICIAS

Admetllas.—Han baixat los preus de las d' Esperanza fins de 20 y 1/2 á 21 duros, á que avuy se venen per quintá de 41 '60 kilos, degut al poch consum que hi ha d' aquest grá. Las de Mallorca han afluixat també una mica sos preus que son de 15 y 1/4 á 15 y 1/2 duros per quintá, á causa

d' haver entrat en un período de calma relativa comparat ab las épocas no llunyanas en que s' han fet en l' article operacions d' importancia.

Cultiu del cep.—Lo conreu de la vinya en las molt renombradas hortas de Gandía, ha prés un desenrotllo assombrós. Bastará dir que en 300,000 quintás de pansa, se calcula 'l rahim que se ha recolectat enguany, y com hi ha gran número de plantacions que encara no donan fruyt, bé pot assegurar-se, que la riqueza vitícola su tituheixi á la de hortalissas y arrossera, que tanta importancia donaren á aquella comarca.

Industria caragolera.—Segons refereix un periodich, un individuo de Torrelavega está fentse rich ab la industria caragolera.

Aquest industrial compra cuantas cargas de caragols se li presentan y despres los exporta á Madrid.

Son tan considerables las demandas que se li fan, que l'industrial aludit ha instalat un criader de caragols á Torrelavega, ab lo qual está obtenint excel-lents resultats.

Tarragona.—Los pagessos del camp de Tarragona temen que la temperatura primaveral que están disfrutant causarà perjudicis á la agricultura, porque las hortalissas y fruyts primerenchs alcansarán un desentrotllo prematur pera ser destruhits per alguna gelada tardana.

FRUYTS

OLIS.

Barcelona.—Ab operacions encalmadas se cotisan tant las procedencias de Lleyda, classe nova, com las d' Andalucia y Tortosa, classe vella, als tipos de 19 á 19 y 1/2 duros las corrents, y de 19 y 1/2 á 20 las superiors, tot per carga de 115 kilos, fora portas.

Urgell—La cullita de la oliva, que en alguns termes d' Urgell, feya anys que no s' havia vist tan abundant, s' ha ressentit notablement dels freis intensos del mes passat, tota vegada, que la que no ha sigut morta ha quedat molt arrugada, ocasionant per consegüent, una considerable disminució en los productos. Lo preu, á que en la actualitat se ven l' oli en los molins, es lo de 8 á 9 pessetas la arroba.

Valencia.—Pocas han sigut las entradas que durant lo curs de la quinzena passada se han efectuat d' olis novells del país y d' altres procedencias.

La present cullita es inferior á lo que en un principi 's creyan; de modo que las sevas esperansas s' han vist una volta mes enganyadas.

Los olis vells del país segueixen una marxa progressiva d' alsa; los

novells superiors que han entrat, han obtingut preus tant elevats que dubtém puguin aplicarse á la exportació, tant per lo preu com per la quantitat, que, com havem ja dit, es reduhidíssima.

Las vendas efectuadas durant lo curs de la quinzena ho han sigut als preus de 53 rals los 10 kilos.

Los olis vells de Tortosa continuan venentse al entorn de 43 á 44 rals los 10 kilos, y los novells, que deixan molt que desitjar, á 42 rals.

De Andalucia s' esperan fortas remesas de la nova cullita; pero com la demanadissa es molta en aqueix gran centre productor, l' alsa se va accentuant fins l' extrem de que 's paguin en Andújar, Arjona y Arjonilla, als preus de 39 y 40 rals la arroba castellana; aquí los preus segueixen las oscilacions dels punts de producció, pagantse als preus de 35 y 36 rals los 10 kilos.

Lo de maní ó cacahuet sense operacions.

TARONJAS

Castelló de la Plana.—A ultims del any los culliters del daurat fruyt estavan de enhorabona. Los preus que en anys anteriors se cotisavan en dita época á 30 y 40 rals lo miler, se pagavan allavors á 50 y 60, per les moltas demandas que 'ls hi feyan dels mercats inglesos.

Tortosa.—Lo preu mitj de la taronja en aquesta comarca, es actualment lo de 15 pessetas lo miler.

De «El Eco del Jucar».—«Durant la passada quinzena, han regnat grans humitats y espessas boyras, causant no pochi danys á la taronja, puix á la vegada que dificultavan la cullida y esportació, la posan en malas condicions pera sa conservació ocasionant á la vegada la cayguda de la fruyta, que ja 's veu per terra en quantitats mes ó menos importants, segons la situació de las fincas.

Per efecte del mal temps, han estat una mica paralizadas las transaccions, sense que per aixó cedeixin los preus, puix d' algunas tenim noticies á 5 rals arroba sobre 'ls arbres. Las de terra y 'l rebuig dels magatzems, val 1 $\frac{3}{4}$ á 3 rals arroba, ab molta sortida.

Las noticias dels mercats extranjers son bastant favorables, puix en Paris se venian las caixas de 26 á 32 franchs, segons classes, y en Liverpool obtenen de 12 á 13 schelings las caixas ordinarias de 420 á 490, y fins 18 las 420 llargas.

Si la fruyta continués arribant en bon estat, no dubtém se sostingan los preus y encara prengan favor proximament.»

Liverpool.—Las caixas de taronja valenciana arribadas á Liverpool en la setmana que mitjansá desde 21 á 27 de Desembre ultim, suman 167,257, contra 176,601 en lo mateix período del any anterior, y si tenim present que desde 25 de Setembre á 27 de Desembre de 1882 se reberen en dit port 206,086 barrils de pomas, y en lo propi trascurso de 1883 sols s' han rebut 33,980, dels que no resta cap existencia disponible, se dedueix cuan favorables se presentan las circunstancias pera la taronja valenciana, si s' obra ab la deguda prudencia en la cullida y esportació.

TAPS DE SURO.

Palafrugell.—Las transaccions en la quinzena trascorreguda han millorat una mica, per haberse realisat algunas vendas de curts punxaguts, podent assegurar que las fábricas han quedat sens existencias; també s'han venut las pintas de modelo *net* y segona petita; y s'han observat demandas de cervesa y segona bona, modelo de 10 á 11 líneas; no obstant los preus de totas eixas classes no han alcansat alsa, ni es de presumir que millorin per la gran abundancia de existencies que arriban tots los dias en los centros consumidores, procedents de las fábricas de Andalucía y Portugal, que las ofereixen á preus mes reduhits que no poden oferirlas los fabricants de Catalunya.

Segueixen encalmats los trefins petits y tota classe de primera, tant grossa com petita, lo mateix que 'ls taps pera farmacia.

Importació.—En lo transcurs de la setmana anterior, han entrat en la aduana de Palamós 7,500 kilograms suro de procedencia nacional.

Exportació.—Lo vapor *Catalunya*, capitá Serra, embarcá en Palamós lo 1.er del corrent 296 balas taps baix la consignació dels senyors fills de G. Matas.—J.

VINS

Las pífassas francesas segueixen ab grans existencias no sols de vins espanyols, si que també d'Italia y fins de son propi pays. No obstant, lo mercat de Burdeos comensa á operar en gran escala ab vins de la última cullita, essen d'importancia las operacions realisadas. En Espanya encara que ab preus sostinguts se nota, no obstant, en totas las comarcas vinícolas, una calma general en los negocis y una paralisació extraordinaria per falta de demandas, y si bé en alguns punts se verifícan algunas compres, es degut á que 'ls culliters desenganyats ó per sas necessitats van cedint una mica en sas pretensions.

En los vins d'embarch pera Ultramar segueix també la mateixa calma, sostenintse, no obstant, los preus de 33 á 34 duros pera Cuba á tota venda y de 35 á 36 pera 'l Riu de la Plata, per pipa catalana. Pera 'l Brasil de 47 á 48 duros, segons palmeig, la pipa portuguesa.

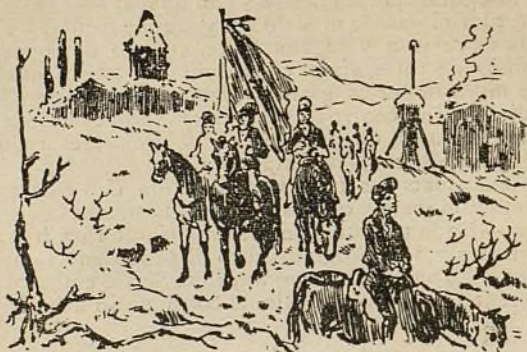
Hi ha demanda y embarch de vins blancs, sostenintse bé los preus dels sechs pera 'l Riu de la Plata de 12 y 12 á 13 duros y 'ls dolsos de Málaga de 14 á 15 en cuarterolas de 120 litres.

De Lleyda diuhen que 'l preu del vi del Urgell se fa de 13 á 25 pessetas la carga, segons classe; tant en l'important mercat de Cervera, com en lo de dita capital; essent moltíssim lo que s'ha extret ja del Urgell, que á no tardar será una de las comarcas de mes producció vinícola del Principat.

De Tarragona, que segueix la calma en lo mercat de vins en aquella comarca y que sols conservan los preus los superiors del Priorat que 's fá en ells alguna demanda.

CALENDARI DEL PAGÉS

JANER

REFRANS D' AQUET MES

Per Ninou un pas de bou.—Any comencém, la fi vejém.—Primer d' any y llegany, mal any.—Lo mal any entra nadant.—Qui no treballa en tot l' any, treballa 'l dia de Capdany.—Ceba de Capdany fa bon avarany.—Si l' amo 'm poda pel Janer y 'm llaura pel Febrer, vergonya 'm será que no li ompli 'l graner.—Any nou, vida nova.—L' aygua de Janer emprenya l' oliver.—L' aygua de Janer fa bé á la vinya y al graner.—L' aygua de Janer ompla las botas y 'l graner.—L' aygua de Janer sempre fa al camp bé.—La neu de Janer s' asseu com un cavaller.—Qui heu la oliva avans de Janer deixa l' oli al oliver.—Per Sant Pau (25) una hora hi cau.—Per Sant Vicens (22) lo sol entra pels torrents; allá ahont no hi entrarà vinya ni casa vulgas edificar.—Per Sant Antoni (17) de Janer mitja palla y mitj graner.—Pollastre de Janer cada ploma val un diner.—Per Sant Sebastiá (20) la oreneta vé y 'l tort se 'n vá.—Per Santa Agnès (21) una hora més.—Sant Pau y Sant Vicens seré, vi al celler.—Sant Sebastiá totas las festas va tancar menos la Candelera que ab un ciri li va al darrera.—No es bon Janer lo que no deixa las bassas plenas pel Febrer.—Janer fa 'l pecat y Mars n' es acusat.—De la flor de Janer ningú n' ompla 'l graner.

Imprempta de «La Renaixensa,» Xuclá, 13, baixos.